



# Głos Wągrowiecki

PRZEDPŁATA

wynosi kwartalnie 2,64 zł, miesięcznie 0,88 zł z odnośnieniem do domu 0,95 zł miesięcznie.

ADMINISTRACJA: Wągrowiec, Rynek nr. 14

Wychodzi co środę i sobotę.

OGŁOSZENIA

przyjmuje się za opłatą 6 gr od wiersza m/m 1-lamowego, od wiersza reklamowego 12 gr.

Telefon nr. 126.

Nr. 84.

Wągrowiec, środa dnia 30 października 1929.

Rok IV.

## „Temps” o traktacie polsko-rumuńskim

Paryż, 28. 10. „Temps” omawiając wizytę min. Zaleskiego w Bukareszcie zaznacza, że zacieśnienie węzłów przyjaźni polsko-rumuńskiej na wielką doniosłość z punktu widzenia polityki międzynarodowej. Oprócz faktu podpisania traktatu rozjemczego, zgodnego z duchem, zaleconym przez Ligę Narodów, wizyta min. Zaleskiego ma jeszcze inne znaczenie z powodu oświadczeń ministra, poczynionych w prasie rumuńskiej, oraz przemówień, wygłoszonych przez ministrów Mironescu i Zaleskiego, w których sprecyzowali oni charakter stosunków, łączących oba rządy i cele ich wspólnej polityki, polegające na konsolidacji pokoju.

„W obecnych warunkach wobec niepewnej sytuacji w Europie środkowej i wschodniej — pisze „Temps” — wzmocnienie porozumienia polsko-rumuńskiego leży w ogólnym interesie”. W dalszym ciągu dziennik podkreśla ustęp deklaracji min. Zaleskiego, złożonej prasie rumuńskiej, w której daje on należyte oświetlenie charakteru stosunków, łączących Polskę z Węgrami, z powodu których opinia publiczna rumuńska, po ostatniej bytności min. Zaleskiego w Budapeszcie wykazywała niepokój.

„Ze słów min. Zaleskiego — pisze „Temps” — wynika, że o ile między Polską a Węgrami istnieje zadzierżgnięta przed wiekami przyjaźń i sympatja, o tyle żaden węzeł polityczny w ścisłym znaczeniu tego wyrazu nie łączy Warszawy z Budapesztem. Min. Zaleski podkreślił oprócz tego, że Polska w zasadzie przeciwna jest wszelkiej rewizji traktatów, co równa się zajęciu stanowiska negatywnego wobec wszelkich usiłowań rewizji traktatu w Trianon”. W dalszym ciągu min. Zaleski sprecyzował stosunek Polski do Małej Ententy. Polska nie może wejść do skład Małej Ententy, gdyż zadanie jej jest zanadto ograniczone, nie mniej jednak podziela całkowicie ogólną politykę tego ugrupowania państw. Deklaracje te — stwierdza „Temps” — wywołują z pewnością ogólne zadowolenie w Bukareszcie i Białogrodzie. Oczywiście, że względu na interesy osobiste i bezpieczeństwo własne Polska powinna prowadzić politykę ściśle równoległą z polityką Małej Ententy, gdyż ta ostatnia jest w wysokim stopniu zainteresowana utrzymaniem status quo, wytworzonego w Europie środkowej, i rozwojem polityki pokojowej, opartej na traktatach, podpisanych na skutek zwycięstwa aliantów”.

## Panika na giełdzie nowojorskiej

Nowy Jork, 26. 10. Panika na giełdzie nowojorskiej przybiera wprost katastrofalne rozmiary. Baissa przerodziła się w krach, którego nie notowano od wielu lat. Ogółem na giełdzie dokonano transakcji na 12886000 akcji. Straty poniesione na giełdzie oceniają na 6 do 8 miliardów dolarów. Mimo niewątpliwie bardzo groźnego położenia Bank Federalny narazie nie podwyższa stopy dyskontowej. Na skutek krachu szereg banku stanął w obliczu ruiny. W kołach finansowych zapewniają jednak, iż dotychczas żadna instytucja bankowa nie jest aż tak zagrożona, aby miała ogłosić upadłość.

## Nowe rozruchy w Palestynie

Jerozolima, 28. 10. Od kilku dni wzmogła się tu ogólna niepewność i zdenerwowanie. Arabi splądrowali kilka składów żydowskich. — W rocznicę odezwy Balfoura, t. j. w dniu 2 listopada spodziewane są nowe rozruchy. W Jaffie Arabi zażądali skasowania światła elektrycznego na ulicach miasta, ponieważ zaprowadzenie oświetlenia elektrycznego pozbawiło pracy dotychczasowych zapalaczy lamp.

W Jerozolimie skazano na śmierć dwóch Arabów, którzy podczas ostatnich rozruchów zastrzelili żyda a dwóch dalszych zasądzono na dożywotne więzienie. Pewnego zaś żyda, oskarżonego o zranienie Araba, uwolniono, co w kołach żydowskich wywołało zadowolenie.

## Krwawe zajście w pociągu

Wiedeń, 28. 10. Dzienniki wiedeńskie donoszą, że wczoraj w pociągu osobowym, zdażającym wieczorem z Wiener Neustadt do Neukirchen, rozgrywały się burzliwe sceny, które zakończyły się wstrzymaniem pociągu przez pasażerów.

Do jednego z przedziałów wymienionego pociągu, w którym siedzieli członkowie Heimwehry ze Styrii, wsiedli w Wiener Neustadt członkowie pewnej drużyny piłki nożnej. Po między sportowcami i członkami Heimwehry

wybuchła sprzeczka. Jeden z członków Heimwehry wy dobył w obonie własnej rewolwer, przyczem wywiązała się walka, w ciągu której jeden ze sportowców do był nożą i zadał 2 członkom Heimwehry dość poważne rany. Wśród pasażerów wybuchła panika. Jeden z nich po ciągnął za hamulec i wstrzymał pociąg.

Jeden ze sportowców został aresztowany przez żandarmerję i odstawiony do sądu w Neukirchen.

—o—

## Pożar browarów chełmińskich

Z Chełmna donoszą nam:  
W sobotę o godzinie 3 rano wybuchł w za-

budowaniu browarów wielki pożar, który ogarnął 60-metrowy masywny gmach. Ponieważ ogień zagrażał przyległym budynkom, dyrekcja zwróciła się telefonicznie o pomoc do Swiecia, Mniszka a nawet do 35 km oddalonego Grudziądza. Niebawem stanęło piętnaście straży pożarnych z ośmioma sikawkami motorowymi do akcji ratowniczej; po trzygodzinnej wyjątej pracy zdołano ogień zlokalizować.

Główny gmach fabryczny, hala maszynowa, śpichlerze wraz z zmagazynowanym zbożem i biura ocalały, tak, że to poważne przedsiębiorstwo prac swych nie przerwie. Straty są wielkie i wynoszą około 200 tys. zł.

Przyczyna pożaru nie została dotąd ustalona, przypuszczalnie powstał ogień wskutek krótkiego spięcia w przewodach elektrycznych obok biur browaru.

## Losowanie Premji Oszczędnościowych

odbędzie się w dniu 31 bm. o godz. 12 w południe w szkole powsz. w Gołańczy.

Udział w losowaniu biorą dzieci szkolne, które mają oszczędności złożone w

**Banku Ludowym w Gołańczy.**

## Reformy rolne w Sowietach

Mińsk, 28. 10. Sowiecka Rada białoruska rozesała niektórym organizacjom rolniczym projekty nowego kodeksu rolniczego. Przeprowadzi się systematyczną likwidację poszczególnych gospodarstw rolnych a zamienia się je na kolektyw. Nowy kodeks wzbudził w kilku centrach

rolniczych niepokój. W ostatnim czasie nadeszły z poszczególnych wsi odpowiedzi na ankietę z protestem przeciwko nowemu kodeksowi. Protest nadszedł również ze strony „kołchozów” a nawet ze strony t. zw. „biedoty”, która uważa nowy kodeks rolniczy za klęskę dla rolników.

## Minister Zaleski w Rumunji

Bukareszt, 28. 10. W sobotę minister Zaleski w towarzystwie ministra Mironescu wyjechał do Sinaia i Brassowa. W podróży tej towarzyszył p. ministrowi poseł Szembek z małżonką. W Sanaia ministra Zaleskiego powitały władze miejskie. Orkiestra odegrała hymn polski. Dworzec i miasto udekorowane były sztandarami i kwiatami. Z Sinaia do Brassowa udano się samochodami. Po drodze ustawione były liczne bramy tryumfalne. Przy wjeździe do Brassowa or-

kiestra wykonała hymn polski, poczem konna banderja ludowa w pięknych strojach otoczyła samochody, przeprowadzając p. ministra przez miasto wśród szpaleru ludności. Przed prefekturą odbyły się barwne tańce ludowe. Z Brassowa minister Zaleski w towarzystwie ministrów Mironescu i Madgearu oraz posła Szembeka, udał się na specjalne zaproszenie królowej Marii wdowy do Baltic.

—o—

## W siódmą rocznicę rewolucji faszystowskiej

Rzym, 28. 10. Siódma rocznica rewolucji faszystowskiej obchodzona była w całych Włoszech w sposób bardzo uroczysty. Nastąpiło otwarcie wielu instytucji użyteczności publicznej. W Rzymie Mussolini dokonał konnej rewji garnizonu „Czarnych koszul”. Na placu Weneckim Mussolini wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że 7 lat nie minęło napróżno i że nikną podłe narzekania tych nielicznych, których niestety nie postawiono przed plutonami egzekucyjnymi w dniach październikowych 1922. Podczas gdy inne rewolucje po 7 latach wykazują

objawy niepewności i uwiadu, rewolucja faszystowska po 7-miu latach ma odwagę porazić strzałami swych karabinów zdrajców ojczyzny.

„Dziś po 7-miu latach jesteśmy silniejsi, młodszy i bardziej nieublagani, niż dawniej. Uroczystość dzisiejsza konkretyzuje w stylu faszystowskim otwarcie 10000 instytucji publicznych kosztem 4 miliardów lirów”. Mussolini stwierdził w końcu, że 8-my rok rządów faszystowskich nie będzie łatwy, albowiem na całym świecie panuje trudna sytuacja.

—o—

## Nowy władca Afganistanu jest zwolennikiem stopniowych reform

Wiedeń, 28. 10. „Neue freie Presse” zamieszcza rozmowę swego korespondenta w Kabul z nowym królem Afganistanu Nadir-Khanem. Oświadczył on, że podobnie jak król Amanullah, jest on zwolennikiem przeprowadzenia reform, lecz stopniowo. Reformy muszą pójść

w Afganistanie od wewnątrz. Przedewszystkiem musi być zreformowane wychowanie ludności. Wszystko inne przyjdzie z czasem samo. W dalszym ciągu rozmowy oświadczył Nadir-Khan, że nie jest przeciwnikiem haremu.

## Ofiara morderstwa

Gdańsk, 26. 10. W pobliżu „Fabryki Wagonów” wydobyto zwłoki zaginionego w dniu

12 bm. 54-letniego kelnera Fr. Bartla.

Po przeprowadzeniu doraźnego śledztwa okazało się, iż Bartel padł ofiarą morderstwa.



## Po zamachu na ks. Humberta

Bruksela, 25. 10. Włoski następca tronu książę Umberto opuścił Brukselę. Dostojnego gościa zagnała belgijska para królewska wraz z otoczeniem i ministrowie w otoczeniu wyższych urzędników państwowych. Wzdłuż ulic i dworca utworzone były szpalery przez szkoły i liczne organizacje.

Bruksela, 25. 10. De Rosa, sprawca zamachu na ks. Humberta, ponownie przesłuchiwany oświadczył, że działał na własną rękę po przestudowaniu w dziennikach programu pobytu ks. w Brukseli oraz planu miasta. De Rosa zaznaczył, że nie miał zamiaru uciekać, poświęcił bowiem swoje życie, narażając się na to, że zostanie na miejscu zabity. Gdy ujrzał księcia skoczył ku niemu i strzelił, wznosząc okrzyk: „niech żyje Matteotti“.

„Indendance Belge“ donosi, że obok zamachowca de Rosa znalazł się niejaki Pasquali,

który zobaczywszy, że de Rosa kieruje broń przeciwko księciu, rzucił się na niego, usiłując wyrwać mu rewolwer. Tłum i policja sądząc, iż jest on współnikiem zamachowca, rzuciła się na nich obydwoh. Pasquali został silnie poturbowany. Dopiero po przeprowadzeniu śledztwa okazało się, iż nie ma on nic wspólnego z zamachowcem.

Warszawa, 26. 10. W związku z nieudalym zamachem na następcę tronu włoskiego ks. Humberta, P. Prezydent Rzeczypospolitej wystosował do króla włoskiego następującą depezę:

„Żywo przejęty wiadomością o niebezpieczeństwie, na jakie był wystawiony Jego Królewska Wysokość Książę Piemontu, spieszę wyrazić Waszej Królewskiej Mości szczerą radość z powodu szczęśliwego ocalenia przed zbrodniczym zamachem“.

—o—

## Zbrodnicza ręka bankruta

zamieniła w zgłiszcząca niemal całą wieś

Wieś Hruszniew w powiecie konstantynowskim dotknięta została ostatnio straszną klęską. Wybuchł tu pożar. Dzięki szalejącemu wichrowi w kilkunastu minut w płomieniach stanęło 78 zabudowań gospodarskich. Wszystkie padły pastwą płomieni. Spłonęły również całe tegoroczne zbiory, nagromadzone w tych zabudowaniach oraz 3 krowy, 5 koni, 32 owce, 4 sztuki trzody chlewnej, 10 gęsi i jeden pies. Straty ogólne obliczają na 170.000 złotych.

Pogorzelnicy pozostali bez dachu nad głową i chleba. Położenie ich jest rozpaczliwe. Nie uratowano prawie nic, mimo, że bardzo dzielnie akcję ratunkową prowadziła miejscowa Straż Pożarna oraz Straże ze Szpaków, Sarnek, Lipna,

Kornicy i Łosic. Szalejący wichur przenosił niszczycielski żywioł z zabudowania na zabudowanie.

Ustalono, że pożar wybuchł z podpalenia. Dokonał go miejscowy gospodarz Jan Jóźwiak, syn Tomasza, człowiek bez czci i honoru i nałogowy pijak, który gospodarzkę swoją doprowadził do tego stanu, że za długi wystawiona została na licytację.

Widząc swoją ruinę odgrażał się wszystkim, że nie dopuści do licytacji i zrówna wszystkich. No i dopiął swego. Całą prawie wieś zamienił w wielkie pogorzeliisko.

Zbrodniarz został aresztowany. Winna go spotkać surowa kara.

## Aresztowanie członków ukraińskiej organizacji wojskowej

Warszawa, 26. 10. Policja aresztowała wczoraj znowu we Lwowie 4 członków ukraińskiej organizacji wojskowej, którzy brali czynny udział w organizowaniu zamachów bombowych we Lwowie. Aresztowano Olę Wołoszczakównę, studentkę filozofii uniwersytetu lwowskiego, która wespół z aresztowanym poprzednio Jarosławem Ogrodnikiem śledziła komisarza policji politycznej Przeduniszyna. Aresztowany Roman Moskowicz piastował stanowisko kierownika technicznego referatu bojowego, prowadzonego przez Popagjuka. Każdy plan zamachu, opracowany przez Popagjuka przygotowany został przez Moskowicza który był studentem weterynarii. Eljasz Jurak, rolnik z Kut koło Kosowa na Pokuciu brał udział w napadzie na urząd pocztowy we Lwowie przy ul. Głębokiej. Razem z jakimś Miroszem pełnił rolę kurjera dostarczając terrorystom ukraińskim na Pokuciu rozkazów ze Lwowa. Wreszcie Jan Karol, uczeń drukarski, brał także udział w napadzie na pocztę. Był kurjerem rozwożącym druki na Pokuciu i Wołyniu.

## Tajne składy broni

Berlin, 26. 10. W powiecie hanowerskim i Schleswigu koło Itzehoe wykryto tajne składy broni mieszczące kilkanaście karabinów maszynowych, kilkadziesiąt ręcznych i kilkadziesiąt

skrzyń z amunicją. Mieszkańcy u których znaleziono broń, należą do organizacji nacjonalistycznych.

## Nowa fala terroru w Sowietach

Berlin, 27. 10. Z Moskwy donoszą, że egzekucje, dokonywane na członkach wykrytych spisków antysowieckich odbywają się w historycznym gabinecie Łubianki.

Jest to ten sam gabinet, w którym w 1927 r. stracony został ks. Paweł Dołgorukow oraz 19 innych nieznanymi osobami.

Skazani muszą zdjąć odzienie i w białym wejść do kaźni, gdzie zabijani są wystrzałami z rewolwerów w kark.

Wielka liczba egzekucyj — dotychczas wykonano ich około 60 — oraz wzmożony terror G. P. U. tłumaczy się tem, że w rozmaitych garnizonach nastąpiły bunt. Żołnierze odmawiają posłuszeństwa i nie chcą brać udziału w ekspedycjach karnych na wieś, wysyłanych w celu przeprowadzenia rekwizycji zboża u chłopów.

Wskutek braku worków i trudności transportowych zarekwirowane zboże przechowywane jest na miejscu w cerkwiach, zamienionych na śpichrze.

## Skazany na śmierć przez powieszenie

Na wyjazdowej sesji wileńskiego sądu okręgowego skazany został na karę śmierci przez powieszenie Adam Koleśnik za zabójstwo macochy i dwojga dzieci, które po zabiciu macochy wrzucił do studni.

## Samobójstwo b. milionera

Warszawa, 26. 10. Dziś popełnił samobójstwo znany szeroko były przemysłowiec naftowy na Kaukazie p. Onufry Ryłski, ongiś milioner a dziś po przejściach wojennych i rewolucji nie mający środków do życia.

Przyczyną samobójstwa była nędza.

Przedstawiciel Rządu do Kuratorjum „Radjo Poznańskiego“.

Poznań, d. 9 października 1929 r.

## Obwieszczenie

Ustawą z dnia 3 czerwca 1924 r. o pocście, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) wszelkie zakładanie i korzystanie z urządzeń radiotelegraficznych i radiotelefonicznych jest wyłącznie zastrzeżone Państwu. Prawo zaś korzystania z urządzeń radiotelefonicznych jako wkraczające w dziedzinę wyłączności państwowej, zastrzeżonej wyżej podaną ustawą, może być nabyte tylko w drodze zezwoleń, których w myśl rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99 poz. 915) i z dnia 31 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 483) udzielają miejscowe urzędy pocztowo-telegraficzne.

Każdy radjoodbiornik, zatem lampowy lub też kryształowy (detektor), należy zgłosić przed instalacją w najbliższym Urzędzie Pocztowo-Telegraficznym celem rejestracji i otrzymania upoważnienia na posiadanie takiego radjoodbiornika.

Posiadanie radjoodbiornika bez upoważnienia karane jest na podstawie artykułu 28 wyżej wymienionej ustawy więzieniem do 6-ciu miesięcy i grzywną do 5.000,— zł lub jedną z tych kar. Równocześnie z karą sąd może orzec konfiskatę aparatu na rzecz Państwa.

Za małoletnich odpowiadają ich rodzice względnie ich opiekunowie.

Przypominając powyższe przepisy, wzywam wszystkich posiadaczy radjoodbiorników, którzy dotychczas nie uczynili zadość wymaganiom prawa, aby zgłosili zarejestrowanie swych aparatów natychmiast.

Niezależnie od dotychczasowych stałych dorywczych rewizyj nastąpi ścisła kontrola na całym obszarze Województwa Poznańskiego. Winni niezarejestrowania swych radjoodbiorników będą bezwzględnie pociągani do odpowiedzialności sądowo-karnej. Dotąd zgłoszono kilkaset osób prokuratorowi do ukarania, które prócz wstydu poniosły dotkliwie kary. Przede wszystkim przestrzegam wszystkich, którzy zupełnie niezasadnie odmeldowali instalacje odbiorcze na miesiące letnie.

Uprezdam, że wszelkimi dostępnymi i przewidzianymi przez prawo środkami będę dążyć do wykrycia nielegalnie ustawionych odbiorników i pociągania winnych do odpowiedzialności karnej w myśl wyżej przytoczonych ustaw, gdyż jako Przedstawiciel Rządu, mający dozór nad działalnością „Radjo Poznańskiego“, nie mogę tolerować karygodnego ignorowania istniejących przepisów, skutkiem którego tak pożyteczna placówka mogłaby być narażoną na zachwianie jej finansowych podstaw.

Wszystkie władze proszę o rozpowszechnienie niniejszego obwieszczenia przez ogłoszenie w urzędowej prasie oraz wywieszenie na widocznych miejscach, w biurach i na słupach reklamowych.

Przedstawiciel Rządu do Kuratorjum „Radjo

Poznańskiego“

(—) Dr. Hempowicz

Naczelnik Wydziału Urzędu Wojewódzkiego.

## Czytajcie Głos Wągrowiecki.

Stefan Chojnacki

35

## Kapitałni Goście

powieść z bruku wągrowieckiego.

(Ciąg dalszy).

— Ty wierzysz w talizman?..

— Bynajmniej.. jednak często lubi się sprawdzić!

— Cha, zabawne! — zaśmiał się Józio wychodząc.

A skoro drzwi za sobą z lekkim stukiem zamknął, Romek rzucił się na łóżko i odrywając pościel, zaczął ją trzepać wólając:

— Słuchaj!!

Pościel ani drgnęła, tylko bezwładnie opadła na materace. Romek upojony radością, kopał ją, trącał, skakał po niej, krzycząc ze wszystkich sił:

— Oto mój szwagier wyszedł — rozumiesz?!

Pościel tylko szeleściła, gdy Romek tęgim kijem ją obkładał, lecz nie wydała ze siebie żadnego głosu.

— To szwagier mój opuścił nas — słyszysz?!

Biała pościel nadal uparcie milczała i jednym bokiem dotykała już brudnej podłogi.

— Czyś ty niema, czy tylko udajesz?!

— Szwagier nasz był u nas i już odszedł — rozumiesz?!

— ..Więc powtórz to!!!

Potoczyły się w niepowrotną dal dni jesienne. Wichur w ciemne noce poobdzierał resztki liści, pozostawiając nagie, zrudziałe od zimna i słoty pnie. Znikły ostatnie uśmiechy stoneczne, nastaly dni, dokuczliwe i nudne. Wiatr jęczał żalosnym skowytom i hulął po pustych polach. Zawiała biała zima i świat

cały pokryła w śnieżne puchy. Jak nieobjęte wzrokiem morze, rozciągał się jeden olbrzymi step otulony perłowym płaszczem śniegu. Śnieżna zima roztoczyła swe podbiegunowe widoki. Śnieg, mróz i niekiedy słońce malowały wągrowieckie lasy, jezioro i równiny.

Białe leciuchne płateczki, cichsze od szeptu — marzeniem oczarowały świat. — Obielity w nieskończoność biegnące drogi i szosy, ulukrowały dachy domów, drzewa zaś zamieniły w bezszelstne białe duchy. Otuliło świat białą ciszą — wypędziły straszające wichry. Zagościły noce ciche i białe, w których zakwity zimowe kwiatki na zamrożonych szybach, niby anioły z srebrnymi skrzydłami. Mróz przejmujący szczyptał po twarzy i lży z oczu wyciskał. Powietrze lodowate ścinało oddech w piersiach. Niebo okryło się szarą płachtą olowianych chmur. Deszcz śnieżny wraz z wichurą, ciał w szyby okien. Przeróżliwe gwizdy zajadły obiegały ulice miasta, zapuszczając się głębiej do sien i niekiedy po schodach przemocą waliły się do izb. Zima rozpoczęła swoją walkę z mieszkańcami ziemi. Rozhulała się na dobre szamotała przechodniami, nadrwiwała się szyderczo z wszystkiego, swym przyciągłym i przeraźliwym świstem.

„Nastala dziś sroga zima.“

Wicher po polach rwie się i zżyma“ — rymował Staszek, gdy sobie już uszy i szlachetną narósł na twarzy odmroził.

„Robi mróz także figle komicznie —

Niebacznym nosy, uszy obetnie.

W swej mocy taki silny i srogi —

Wstyzymał pociągi — psuje im drogi“..

Zima mściła się na ludziach, skore tylko kogoś zobaczyła na ulicach miasta, zasypywała mu śniegiem

oczy; z rozkoszą ze swą pomocniczką „zawierucha“ wywracała wszystko. Pustkami świeciło miasto, bo wiatr wspólnie z mrozem i śniegiem urządził sobie po ulicach „tygodnie tańcujące“, podczas których wściekał się, tumanił, unosił olbrzymie wały śniegu, szamotał je i ciskał niemi — ludziom w oczy; rzucał do okien, rozbił tafle szyb, zawałał drzwi domów rozbił się — niby władca samowładny, posuwał się ze swą czelnością do tego stopnia, że tam najczęściej się zjawiał — gdzie go wcale nie proszono, lub wcale nie spodziewano — co gorszą — gdzie go się właśnie najwięcej lękano.

I pusto było u nas — na ulicach, w lesie, na rynku, ślizgawce i jeziorze — i pusto było w kawiarniach — pusto i cicho było wszędzie!..

„Na ulicy zawierucha, wiatr ze śniegiem dmie

A w piecyku ogień bucha, ciepło w koło mnie“..

Bolał strasznie z nudy i tęsknoty — a, że wzbrawnego uczuciem serca — usta mówią“, dlatego zalił się rzewną skargą Staszek: —

„Świat cały spoczął w śnieżnej pościeli,

Która niejednych wcale weseli; —

Bo mróz dokuca chłopu, kobiecie,

Więc też jest pusto na Bożym świecie!“..

Ziemia cała, stawy, jeziora skrzępy od zimnych pocałunków „Białej pani“. Ogromne góry śnieżne unosiły się na skrzydłach wichru. Ziemia wyglądała jak kraina białej baśni. Śnieg wciąż sypał bez przerwy; dał szalony wiatr i mróz ostry wzmagał się z dniem każdym. Słońce, choć jaskrawe, lecz zimne zalewało niekiedy topielą żółto-czerwonych blasków, mimo to tegi i drapieżny mróz chwycił ziemię w swe szpony i ani myślał wypuścić swej zdobyczy z potężnych pazur..

(C. d. n.)



# Regulamin wyborczy

dla przeprowadzenia wyborów do sejmików powiatowych na podstawie tymczasowego rozporządzenia ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików powiatowych na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dziennik Ustaw R. P. nr. 71, poz. 492).

(Dokończenie).

## Stwierdzenie wyniku głosowania

Art. 33. Przewodniczący biura głosowania wyjmując złożone do urny wyborczej koperty, oblicza je nie rozwijając i sprawdza, czy ilość kopert zgadza się z ilością oddanych głosów zapisanych w listach wyborców.

Następnie przewodniczący otwiera koperty, sprawdza, o ile oddane głosy są ważne, a odczytawszy wszystkie nieważne lub wątpliwe głosy, zestawia kartki ważne wedle list kandydatów.

Przytem członkowie biura wzajemnie się kontrolują.

Art. 34. Biuro głosowania z czynności swej spisuje protokół i wręcza bezzwłocznie protokół ten wraz z kartkami i kopertami okręgowej komisji wyborczej, pozostawiając tej komisji decyzję co do uznania poszczególnych kartek i kopert, których ważność jest wątpliwa.

## Stwierdzenie wyniku wyborów bezpośrednich

Art. 35. Okręgowa komisja wyborcza stwierdza wynik wyborów na podstawie protokołów, spisanych przez biura głosowania, rozstrzygnawszy poprzednio o ważności kartek i kopert, których ważność podano w wątpliwość.

Stwierdzenie wyniku wyborów odbywa się w sposób następujący:

1. Poszczególne listy kandydatów oznacza się liczbami, literami lub też nazwiskami.
2. Na osobnym arkuszu robi się tyle rubryk, ile jest kandydatów.
3. Każdą z tych rubryk oznacza się w ten sam sposób w jaki oznaczono poszczególną listę kandydatów.
4. Na czele każdej rubryki pisze się ilość głosów, jaka padła na tę listę kandydatów, dla której rubryka jest przeznaczona. Liczb tych narazie się nie podkreśla.
5. Ilość głosów, wypisana stosownie do przepisu zawartego pod liczbą 4, dzieli się w każdej rubryce najpierw przez 2, następnie przez 3, potem przez 4, i liczbami coraz o jedno powiększonym, tak długo, aż dzielnik równać się będzie ilości członków sejmiku, których się ma wybrać.
6. Ilorazy powstałe przez dzielenie liczb głosów, podanych stosownie do przepisu zawartego pod liczbą 4 na czele każdej rubryki, wpisuje się w tę samą rubrykę, obok której stoi dzielna i to jeden iloraz po drugim.
7. Po wpisaniu ilorazów w poszczególne rubryki podkreśla się w wszystkich rubrykach najwyższe liczby. Przy podkreślaniu uwzględnia się także liczby, wpisane stosownie do przepisu zawartego pod liczbą 4, na czele poszczególnych rubryk. Podkreślenie dzieje się w ten sposób, że najpierw podkreśla się najwyższe liczby z wszystkich liczb, wpisanych w wszystkie rubryki, następnie najwyższe liczby z liczb jeszcze niepodkreślonych. Podkreśla się tak długo, aż podkreśli się tyle liczb, ilu ma się wybrać członków sejmiku.
8. W każdej rubryce zlicza się ilość podkreślonych liczb i suma tych zliczeń wykazuje, ilu członków sejmiku wybrano z każdej liczby kandydatów.
9. Połączone listy propozycyjne uważać należy za jedną listę kandydatów. Połączone listy kandydatów otrzymują razem taką ilość członków sejmiku, jaka odpowiada sumie głosów, oddanych na każdą z połączonych list kandydatów. Ilość członków sejmiku, przypadająca podług tego na złączone listy, rozdziela się następnie na każdą z złączonych list kandydatów w sposób określony powyżej przepisami zawartymi pod liczbą 1—8.
10. Sposób stwierdzenia wyniku wyborów objaśnia przykład podany w artykule 30 liczb. 10 regulaminu wyborczego dla przeprowadzenia wyborów do rad miejskich z dnia 12 sierpnia 1921 r.

Art. 33. Okręgowa komisja wyborcza spisuje z czynności swych protokół lub protokoły, ujawniające:

1. ustalenie i zamknięcie listy wyborców,
2. ustalenie list kandydatów,
3. stwierdzenie wyniku wyborów.

Protokoły podpisują wszyscy członkowie komisji.

Art. 37. Okręgowa komisja wyborcza oddaje wszelkie dokumenty wyborcze listy wyborców, listy kandydatów, kartki i koperty, zapiski kontrolujące, protokoły itd. w stanie zapieczętowanym powiatowej komisji wyborczej.

## Stwierdzenie wyniku ostatecznego

Art. 38. Powiatowa komisja wyborcza stwierdza, na podstawie protokołów okręgowych komisji wyborczych i przewodniczących rad miejskich względnie rad gminnych ostateczny wynik wyborów, ogłasza wynik ten w urzędowym

oredowniku powiatowym i oddaje wszelkie swe dokumenty wyborcze staroście, który bezzwłocznie (art. 14 rozp. z 12. 8. 1921 r.) zwołuje sejmik powiatowy.

## Wybory ponowne w razie unieważnienia wyborów poprzednich

Art. 39. W razie unieważnienia wyborów zarządza wojewoda w przeciągu 6 tygodni całkowite lub częściowe nowe wybory.

Częściowe nowe wybory zarządza się, jeśli nieprawidłowość dotyczy sposobu przeprowadzenia wyboru tylko w niektórych okręgach lub miejscowościach powiatu.

## Wybory uzupełniające

Art. 40. Gdy się opróżni miejsce członka sejmiku, wybranego pośrednio, natenczas wydział powiatowy zawięzuje odnośną radę miejską względnie odnośne rady miejskie lub radę gminną do dokonania wyboru.

Wybór przeprowadza się w myśl art. 7—11 i art. 38 niniejszego regulaminu, przy czem czynność powiatowej komisji wyborczej spełnia wydział powiatowy.

Art. 41. W opróżnione miejsce członka sejmiku wybranego sposobem bezpośrednim, wstępuje następny z wymienionych w tej liście kandydatów, na mocy której wybrany został dotychczasowy członek sejmiku.

Gdy lista kandydatów, z której ma być wzięty kandydat na opróżnione miejsce, jest wyczerpana, miejsce to pozostaje nieobsadzone.

Celem skompletowania sejmiku powiatowego może wojewódzki sąd administracyjny zarządzić wybory uzupełniające w okręgach, w których listy kandydatów się wyczerpały.

Wojewódzki sąd administracyjny musi zarządzić wybory uzupełniające, jeżeli więcej aniżeli połowa miejsc w sejmiku powiatowym jest opróżniona.

Wybory uzupełniające przeprowadza się jak wybory główne w myśl niniejszego regulaminu.

Art. 42. Regulamin niniejszy obowiązuje z dniem ogłoszenia.

## Z DNIA

Biały szron dziś pokrył drzewa  
Rdzawe liście lśnią kryształem,  
Coś do duszy smutek wwiewa —  
Biały szron dziś pokrył drzewa.  
Tak niedawno słowik śpiewał,  
Bzy pachnące z drzew tych rwałem...  
Biały szron dziś pokrył drzewa,  
Rdzawe liście lśnią kryształem.  
Wacław Szelażek.

## KRONIKA

### KALENDARZYK

Sroda, 30 października. Edmunda.  
Wschód słońca godz. 6,54 Zachód słońca godzina 16,27  
Wschód księżyca godz. 3,42 Zachód księżyca godz. 15,46  
Czwartek, 31 października. Luccyli, Antonina  
Wschód słońca godz. 6,55 Zachód słońca godzina 16,25  
Wschód księżyca godz. 4,57 Zachód księżyca godz. 16,03  
Piątek, 1 listopada. Wszystkich Świętych, Julj.  
Wschód słońca godz. 6,57 Zachód słońca godzina 16,24  
Wschód księżyca godz. 6,11 Zachód księżyca godz. 16,21  
Sobota, 2 listopada. Dzień zaduszy.  
Wschód słońca godz. 6,59 Zachód słońca godzina 16,22  
Wschód księżyca godz. 7,25 Zachód księżyca godz. 16,42

Porządek obrad na posiedzenie Rady Miejskiej, odbyć się mające w wtorek, dnia 29 października r. o godz. 6,30 popołudniu w Ratuszu, izba radziecka.

1. Sprawozdanie z rewizji Głównej Kasy Miejskiej za miesiąc wrzesień 1929 r.
2. Przyjęcie do wiadomości rezygnacji z urzędu radnego p. Dłużniewskiego.
3. Rozstrzygnięcie sprzeciwu pp. K. Bonowskiego i M. Pązdowskiego w sprawie wyborów do Rady Miejskiej.
4. Rozstrzygnięcie sprzeciwu pp. W. Pawlaka i H. Szwańskińskiego w sprawie wyborów do Rady Miejskiej.
5. Rozstrzygnięcie sprzeciwu pp. J. Wiśniewskiego i H. Tylewskiego w sprawie wyborów do Rady Miejskiej.

Dzień 4 listopada wolny od nauki. P. Min. W. R. i O. P. zarządził ażeby dzień 4 listopada r. wolny był od nauki we wszystkich kategoriach szkół.

Z życia Ochotniczej Straży Pożarnej. W sobotę, 26 bm. odbyło się nadzwyczajne zebranie Ochotn. Straży Pożarnej pod przewodnictwem naczelnika p. Czerwińskiego. Odczytane sprawozdanie przez sekr. p. Bosiackiego przyjęto. P. naczelnik dał krótki zarys z dotychczasowej pracy członków czynnych i zawiadomił zebranych, że ćwiczenia się już zakończyły, a bracia strażacka jest każdej chwili gotowa, by na sygnał trąbki alarmowej, pospieszyć z ratunkiem bliźniemu. W końcu dziękował wszystkim za ochotną współpracę. Stow. zakupuje dwie syreny alarmowe, których głos będzie słycał na 2 1/2 klm. Umieszczone będą: jedna przy Głównej Kasie Miejskiej, zaś druga przy elektrowni miejskiej. Bardzo obszernie sprawozdanie ze zjazdu okręgowego

w Inowrocławiu zdał sekr. p. Bosiacki. Nad sprawozdaniem wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp. Dolacki, Bosiacki, Czerwiński, Wiśniewski i inni. Z kolei omawiano sprawę urządzenia przedstawienia amatorskiego. Wybrano komisję teatralną w osobach pp. Weymann, Milantowski, Sroczyński, Dolacki i Stoński, która się zajmie wyszukaniem sztuki teatr. i t. d. Przedstawienie odbędzie się w dniu 12 stycznia 1930 r. W wolnych głosach omawiano sprawę alarmowania, która trochę kulała, lecz zarząd postanowił i temu zaradzić.

Zast. naczelnik p. Klawitrowi wysłano z okazji urodzin telegram gratulacyjny.

W serdecznych słowach dziękował naczelnik p. Czerwiński za nadesłany mu telegram gratulacyjny z okazji jego imienin.

Praca przygotowawcza na Święto Młodzieży. W dniu 17 listopada przypada doroczne „Święto Młodzieży”. Jak w całej Polsce, tak S. M. P. i w naszym mieście przy współpracy obywatelstwa, stara się by godnie tę uroczystość uczcić.

W dniu tym odegra S. M. P. sztukę teatralną z życia św. Stanisława Kostki, przez ks. Koronata Piotrowskiego pt. „Za głosem Bożem” w czterech aktach. Reżyserji dość trudnej sztuki podjął się p. Kaczmarek.

W dniu Wszystkich Świętych straż honorową przy pomniku poległych powstańców pełnić będzie Tow. Powstańców i Wojaków, K. S. „Nielba” i Stow. Młodzieży Polskiej.

## Poziom piłkarski w naszym mieście wzrasta.

W ub. niedzielę, 26 bm. odbyły się w naszym mieście zawody w piłkę nożną między I dr. K. S. „Mewa” z Chodzieży a miejscową I dr. K. S. „Orzeł”. Gra bardzo interesująca. Zespoły były równo silne, wobec czego gra toczyła się równomiernie, bądź to na polu gości bądź gospodarzy. Pierwszą i drugą bramkę uzyskali goście. Zachęceni tem prowadzą walkę dalej spokojnie jak przedtem. Gospodarze tem niepowodzeniem nieco się zmieszali, jednak opanowawszy się, poczynają częściej podkradać się pod bramkę gości, to też udało im się uzyskać 1 punkt. Wynik połowy gry jest zatem 2:1 dla gości. Po przerwie gra dalej toczy się ze zmiennem szczęściem. Gospodarze jednak ataki przeprowadzają szczęśliwiej i wkrótce wyrównują, a goście już nie. Gospodarze uzyskali jeszcze 3 bramki, w tem dwie z jedenastek. Wynik końcowy 5:2 na korzyść K. S. „Orzeł”. Gra była spokojna, gdyż najmniejszej ekscyty graczy likwidował sędzia p. Cytlak z K. S. „Nielba”, zadawalając w ten sposób widzów. Publiczności dość dużo.

Eddie Polo w Wagrowcu. W czwartek, dnia 31 bm. wyświetla Kino „Odeon” w Starej Strzelnicy wielki superfilm sezonu 1929/30 pt. „Szajka Zgrozy” z ulubieńcem wszystkich, niezrównanym Eddie Polo. Film powyższy to szczyt emocji i artyzmu, dlatego trzyma widza stale w napięciu. Chcąc dać możność obejrzenia wszystkim tego szlagieru, dyrekcja Kina „Odeon” urządza dwa seanse i to o godz. 5 i 8.30. Nadprogram komedja w 3 aktach.

Z walnego zebrania T. C. L. W niedzielę, 27 bm. odbyło się walne zebranie Towarzystwa Czytelni Ludowej na powiat wagrowiecki, przy udziale 30 osób. Zagaił je prezes pow. inspektor szkolny p. Jankowski, witając obecnych, a przedewszystkiem członka Zarządu Głównego p. Piekuckiego z Poznania.

Na przewodniczącego walnego zebrania powołano jednogłośnie ks. prob. Wróblewskiego, zaś pp. Ziółkowskiego i lwickiego na ławników.

Teraz nastąpiło bardzo obszernie sprawozdanie prezesa, z którego wynika, że towarzystwo się bez zarzutu rozwijało. W dniu 3 Maja urządzono w całym powiecie kwestę na rzecz czytelnicy ludowej, i w krótkim czasie zakupiono 109 książek.

Zarząd w ciągu swej działalności uruchomił 5 bibliotek i to: w Damasławku, której przekazano 254 książek; w Łopienniu przekazano 254 książek, ta właśnie rozwija się jaknajpomysłniej, bo miała aż 1876 czytelników; w Panigrodzu przekazano 54 książki; w Rakujadach, przekazano 51 książek i w Rudniczu. Poza tem zakupił 500 nowych tomów autorów polskich.

Powiat nasz liczy obecnie 32 biblioteki żywotne.

Za tak obszernie sprawozdanie dziękował prezesowi im. walnego zebrania przew. ks. prob. Wróblewski.

Z kolei zdał swe sprawozdanie skarbnik p. Mroczkiewicz. Pozostało w kasie 15,86 zł.

Następnie sprawozdanie z zarządu miejskiego zdała bibliotekarka p. Bartkiewiczówna, z którego się dowiadujemy, że biblioteka miejscowa posiada ogółem 1622 książki. Pozostaje do dyspozycji na przyszły rok 240 zł.

Należy tu podnieść ofiarność zarządu cukrowni w Żninie, który rok rocznie przysyła dla naszej biblioteki 100 zł.

Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono ustepującemu zarządowi absolutorjum.

W skład nowego zarządu powiatowego weszli pp. inspektor szkolny Jankowski — jako prezes, ks. Kozłowski — sekretarz, Mroczkiewicz — skarbnik, naucz. Andrzejakówna z Damasławka — bibliotekarka.



Skład zarządu miejskiego tworzą: ks. prob. Wróblewski — prezes, ks. Kozłowski — sekretarz, rektor p. Zamorski — skarbnik, pp. Tomaszewska Helena i Lenżówna Stanisława — bibliotekarki. Jako delegatów na sejmik oświatowy wybrano insp. szk. p. Jankowskiego i radczynię p. Grabowską ze Zbietki.

Po ukonstytuowaniu się zarządów, członek Zarządu Głównego p. Piekucki z Poznania wygłosił bardzo ciekawy referat na temat „stosunek bibliotekarza do czytelników“.

Nad referatem zabierali głos p. prof. Jaślar, insp. szk. p. Jankowski i rektor p. Zamorski. Wyczerpujące wyjaśnienia dał p. prelegent.

Przewodniczący życzył nowemu zarządowi dalszej owocnej pracy, poczem słowami „Szczęść Boże w dalszej pracy“ zamknął walne zebranie.

Z powodu święta Wszystkich Świętych wydamy następny numer w czwartek wieczorem z datą 2 listopada.

**Zniżki kolejowe dla młodzieży szkolnej.** Min. komunikacji udzielił młodzieży szkolnej zniżek na koleje na czas ferij z okazji świąt Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego. Z ulg tych może korzystać młodzież szkolna już od dnia 31 bm. do dnia 5 listopada rb. włącznie.

**Senat gdański przeciwko polskim robotnikom.** Senat gdański opracowuje projekt ustawy w sprawie zaprowadzenia kartek roboczych w porcie gdańskim. Ustawa ta wymierzona jest przeciwko Polakom oraz przeciwko robotnikom nie należącym do związków zawodowych, zwłaszcza socjalistycznych lub centrowych i wywołała wielkie niezadowolenie w polskich kołach robotniczych. Poza tem Senat postanowił, ażeby niezatrudnionych w porcie robotników początkowo w ilości 500 a potem tysiąca robotników oddawać pod opiekę urzędu bezrobocia.

**Możliwość nawiązania stosunków handlowych z Dalekim Wschodem.** P. Edward Lewicki z Charbina korespondent Państwowego Instytutu Ekspozycyjnego, reprezentant wielu firm polskich i były przedstawiciel Międzynarodowych Targów w Poznaniu na Daleki Wschód, przybył obecnie do Poznania i udziela zainteresowanym informacji, dot. handlu z Dalekim Wschodem począwszy od 29 do 31 października b. r. włącznie, codziennie od godziny 11 do 13-ej w biurach Miejskiego Targu Poznańskiego, ul. Marsz. Focha 18. P. Le-

wicki posiadając bogaty materiał może udzielić dokładnych informacji co do cen rynkowych, cła i zwyczajów handlowych Dal. Wschodu. Prywatny adres p. Lewickiego, Poznań — Dębiec, Plac Lipowy 4.

**Gołańcz. (Dzień Katolicki).** W ub. niedzielę zaraz po nabożeństwie odbyła się w sali p. Kowalewskiego uroczystość ku czci Chrystusa Króla. Zagajenia dokonał radca zdrowia dr. Suszczyński, poczem wygłosił stosowny referat. Miejscowe Tow. Spiewu pod batutą p. Dzierbińskiego odśpiewało w czasie uroczystości trzy pieśni, oraz chór szkoły powszechnej pod batutą nauczyciela p. Zalecińskiego dwie pieśni. Deklamację wygłosiła Loosówna z Gołańczy. Na zakończenie przemówił miejsc. ks. prob. Mrotek, dziękując komitetowi za zorganizowanie uroczystości oraz wszystkim obecnym za bardzo liczne przybycie, poczem odśpiewano 1 zwrotkę „Kto się w opiekę“.

## RUCH TOWARZYSKI

**Cześć sportowi!** Zbiórka wszystkich członków K. S. „Nielba“ w niedzielę, dnia 3 listopada o godz. 1-ej po południu w strzelnicy p. Rossy, celem przeprowadzenia ćwiczonego strzelania. Ze względu na ważność sprawy udział wszystkich członków obowiązkowy. Zarząd.

**Baczność Inwalidzi Cywilni!** Zebranie Zw. Inwalidów Cywilnych oraz wdów, sierot i starców odbędzie się w Wągrowcu w niedzielę, dnia 3-go listopada rb. o godzinie 1-ej w sali Strzelnicy p. Zjawieńskiego, przy ul. Strzeleckiej.

Na porządku dziennym ważne sprawy. Przybycie zatem wszystkich inwalidów cywilnych jak wdów, sierot i starców jest konieczne. Zarząd.

**„Cześć sportowi!“** W piątek, dnia 1. 11. 29. popołudniu odbędzie się na stadionie P. W. i W. F. trening dla drużyny 1-szej i 1-szej b. K. S. „Nielba“ celem przygotowania się do rozegrania meczu z „Notecią“ z Chodzieży.

Prosi się o punktualne przybycie.  
Kier. sekcji p. n.

## WESOŁY KĄCIK

Ten go dopiero nabrał...  
Malarz: — Za ten obraz ofiarował mi pewien Amerykanin trzy tysiące złotych.

Odwiedzający: — Jaby panu za niego nie dał więcej jak pięćset...

Malarz: — Dobrze. Sprzedam go panu. Nie powinniśmy oddawać naszych arcydzieł za granicę...

No, ten ma już dość...

- Słyszałem, że Józef się ożenił.
- Tak.
- Z kim?
- Z niewiastą, którą kiedyś uratował od utonięcia.
- No i jakże? Jest szczęśliwy?
- Nie, ale zato dostał wdowostretu...

## Notowanie giełdy płodów

Rolniczych w Poznaniu z dnia 28. 10. 1929 r.	
Cena za 100 kg	od zł—do zł
Zyto	22,50—23,00
Pszenica	34,75—36,75
Jęczmień przemiałowy	25,00—26,00
Jęczmień browarowy	26,50—29,50
Owies	21,50—23,50
Mąka żytnia 70% wł. w stand.	00,00—34,50
Mąka pszenna 65% w work.	54,00—58,00
Otręby żytnie	15,50—16,50
Otręby pszenne	17,50—18,50
Rzepak	70,00—74,00
Groch Viktoria	50,00—57,00
Groch Folgera	44,00—47,00
Słoma luźna	3,00— 3,50
Słoma prasowana	4,10— 4,60
Siano luźne	8,00— 9,50
Siano prasowane nadnoteckie	10,00—11,50

## Notowanie giełdy

Bank polski płacił dnia 28 października 1929 r.	
Dolary amerykańskie	8.85—8.84
Dolary kanadyjskie	8.71
Funty angielskie	43.31
Franki szwajcarskie	172.06
Franki francuskie	34.97
Marki niemieckie	211.45
Gułdeny gdańskie	173.20
Gułdeny holenderskie	358.05
Korony czeskie	26.31
Korony szwedzkie	238.56
Korony norweskie	237.89
Szylingi austriackie	124.80
Marka srebrna	0.79
Rubel złoty	4.5869
Rubel srebrny	2.50

## Na Dzień Zaduszny! Lampki na groby

z różnokolorowemi abażurkami poleca

**Drogerja Pałucka w. W. Magdziarz, Wągrowiec**

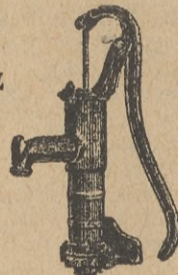
151 Szeroka 2. -- Telefon 177.

## 500 sztuk morwy białej

po 20 gr. sztuka sprzeda  
Stępiński, Janowiecka 34

## Studniarstwo

Zakładanie wodociągów i pomp oraz wiercenie i kopanie studziń i wszelkie naprawy studniarskie



wykonuje po cenach przystępnych  
**Tadeusz Kitkowski**  
Wągrowiec, ul. Strzelecka 24.

## KSIAŻKI

biurowe, kontowe, szkolne, powieściowe, do nabożeństwa i t. d. oprawia szybko gustownie i po cenach przystępnych  
**Introligatornia W. KUBANKA**  
Wydawnictwo: Głosu Wągrowieckiego

## Bilety wstępu

do ogrodu, na zabawy, przedstawienia stale na składzie.  
**Drukarnia W. Kubanka**  
w Wągrowcu.

## Rozkład jazdy autobusowej

na linii

Lekno — Wągrowiec — Margonin — Chodzież

6,30	12,00	odj.	Lekno	przyj.	11,20	18,30
7,00	12,15		Wągrowiec		10,45	17,15
7,40	13,30		Margonin		8,55	16,30
8,10	14,00	przyj.	Chodzież	odj.	8,30	16,00

136

A. Laskowski.

Płaszcze męskie,  
jupy, swetry,

kostjumy, suknie,  
pończochy, skarpetki

oraz wszelkie trykoty zimowe  
po cenach najniższych w wielkim wyborze poleca

**Józef Lis -- Wągrowiec**

ulica Poczтовая 11, dawn. F-a Kalinowscy.

Oliwy do maszyn, smary na osie,  
tran do szorów, benzol, sól  
czerwona i do lizania dla bydła.

Artykuły fotograficzne, kosmetyczne, chirurgiczne, chemikalja, farby, pokosty, lakiery, klej, szelak, na muchy „Flit“ i muchołapki poleca

**„DROGERJA POD GWIAZDĄ“** właśc. Józef Szudziński

103 Wągrowiec, Poczтовая 2. :: Telefon 158.

Tamże znajduje się Składnica Pow. Kasy Chorych.

## KASTRATOR OGIERÓW

z długoletnią praktyką zagranicą i w kraju.  
Specjalność: kastrowanie netrów-ogierów.  
Za kastrowanie dają wszelkie gwarancje.  
Ceny: od 1—2 lat 15 zł, od 2—4 lat 20 zł,  
od 4 lat i t. d. 25 zł.

**Michał Szliva, Wągrowiec**

51 Janowiecka 68. Telefon 138.